

#MEC24

MEMÒRIA ECONÒMICA DE CATALUNYA 2023

Crisi climàtica: reptes i oportunitats
per a l'economia catalana

MEMÒRIA ECONÒMICA DE CATALUNYA 2023

1. MARC EXTERIOR

2. ECONOMIA CATALANA

- Població
- Activitat econòmica
- Sector exterior
- Mercat de treball
- Preus i salaris
- Sector públic
- Previsions 2024-2025

3. EMPRESA CATALANA

- Anàlisi economicofinancera
- Anàlisi per sectors, dimensió i comparació amb la resta d'Espanya
- Anàlisi monogràfica de l'evolució economicofinancera 2013-2022

4. ANÀLISI TERRITORIAL

- Barcelona i comarques
- Girona i comarques
- Lleida i comarques
- Tarragona i comarques

5. MONOGRÀFIC

«Crisi climàtica: reptes i oportunitats per a l'economia catalana»

6. CRONOLOGIA

7. CATALUNYA ESTADÍSTICA 2023

MONOGRÀFIC

CRISI CLIMÀTICA: REPTES I OPORTUNITATS PER A L'ECONOMICA CATALANA

1. Crisi climàtica i gestió de l'aigua: propostes per mitigar els efectes de la sequera a Catalunya

Montserrat Termes, Facultat d'Economia i Empresa de la Universitat de Barcelona

2. Situació i reptes del desplegament de les energies renovables a Catalunya

Roger Medina, analista a Frontier Economics

3. Impacte distributiu de la transició energètica: com impulsar una transformació justa?

Jacint Enrich, Clàudia Serra-Sala i Mar Reguant, investigadors del BSE Energy Research Group

4. Els reptes de la mobilitat sostenible: estem avançant al ritme adequat?

Carles Conill, enginyer de Camins i exdirector de Mobilitat Sostenible de l'AMB

5. Sostenibilitat ambiental, social i de governança. Enquesta a les empreses catalanes

Jaume Martí i Sandra Gutiérrez, Gabinet d'Estudis de la Cambra de Comerç de Barcelona

MONOGRÀFIC

BARCELONA

6. De la sequera a la transició hídrica

Alicia Casart, directora d'Estudis d'Infraestructures de la Cambra de Comerç de Barcelona

GIRONA

7. L'impacte de la transició climàtica sobre les comarques de Girona

Joan Vila, CEO a LC Paper

TARRAGONA

8. El repte de la transició energètica a les comarques de Tarragona

Ivett Moriën, departament d'Energia de la Cambra de Comerç de Reus

LLEIDA

9. Canvi climàtic, aigua i aliments: cal produir més aliments amb menys aigua

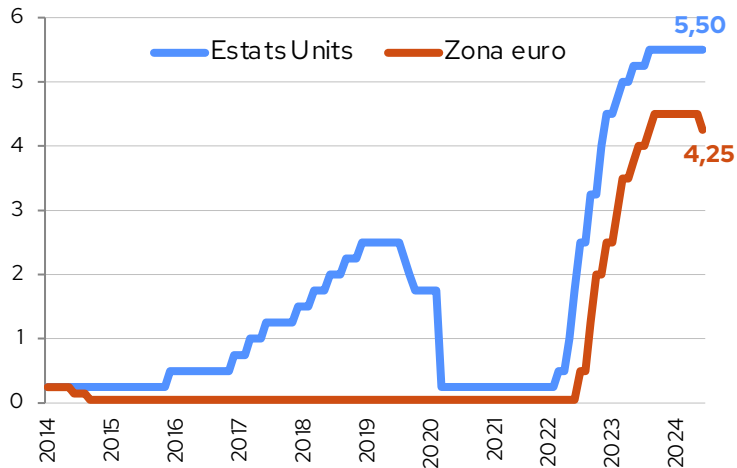
Joan Girona, investigador sènior de l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA)

2023: TIPUS D'INTERÈS A L'ALÇA I INFLACIÓ A LA BAIXA

Tipus d'interès oficial del BCE i de la Reserva Federal

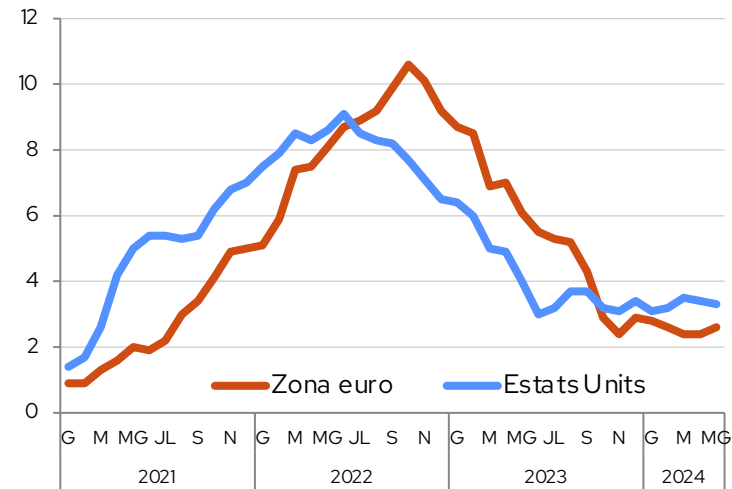
(%). Font: BCE i FED

Els tipus d'interès han assolit nivells molt elevats el 2023. Es retarda la baixada de tipus, que podria ser més gradual del previst

Inflació a la zona euro i als Estats Units

(variació interanual, en %). Font: Eurostat i Bureau of Labour Statistics

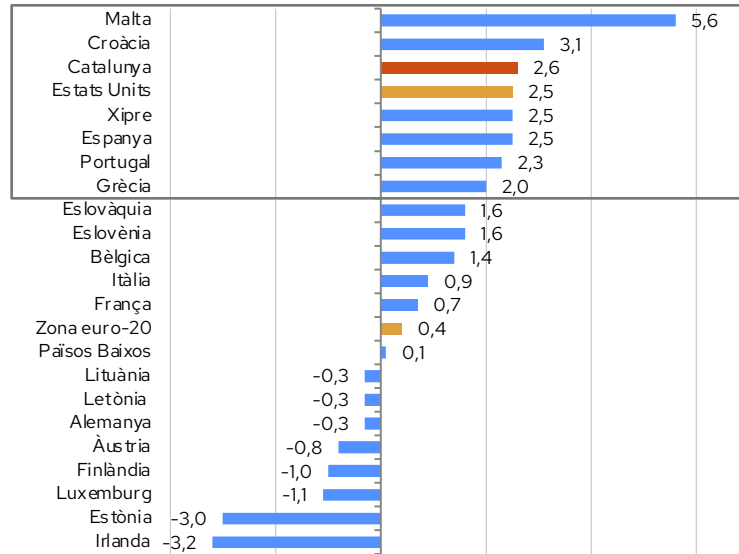
El 2023 s'ha produït un ràpid procés de desinflació tant a la Zona euro com als EUA, però sembla haver tocat fons els darrers mesos

CATALUNYA AVANÇA A ESPANYA I LA ZONA EURO EN FASE POSTCOVID

Evolució del PIB a la Zona euro i EUA el 2023

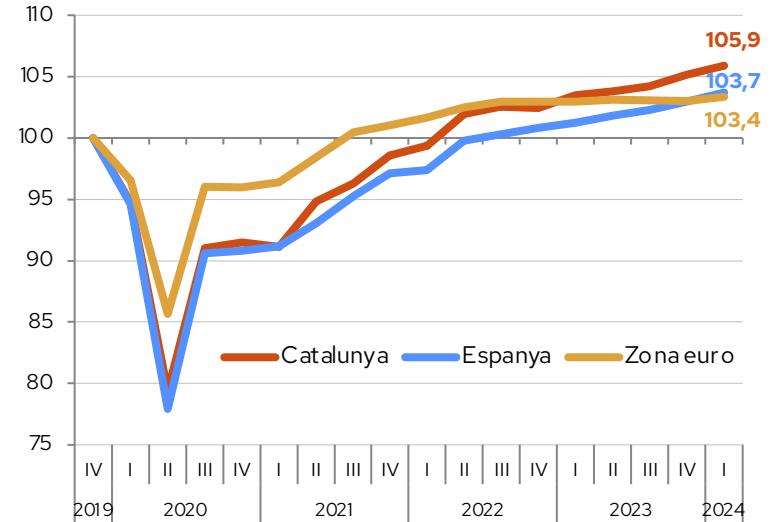
(variació interanual, en %). Font: Eurostat i Idescat

L'economia mundial avança a diferents velocitats. EUA remunta mentre la Zona euro s'estanca. Dins Europa, les economies del sud són les més dinàmiques

PIB a Catalunya, Espanya i Zona euro

(índex IVT.19 =100) Font: Eurostat, INE i Idescat

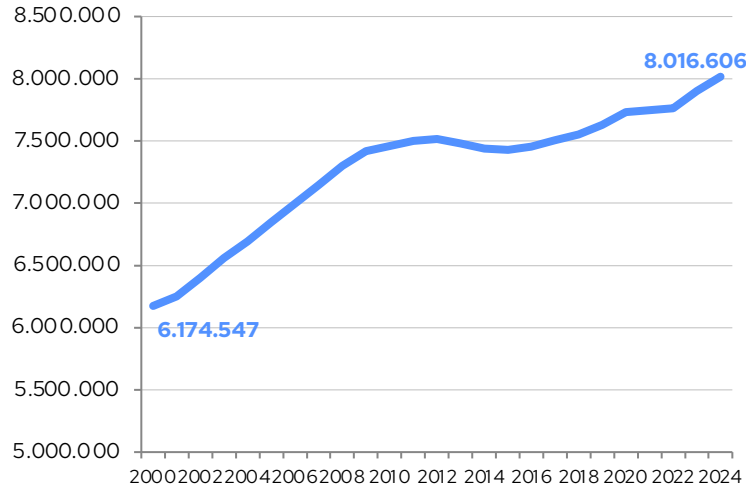
Catalunya avança a Espanya i Zona euro en la recuperació del PIB postcovid: el 1T.2024 és un 5,9% superior al del 4T.2019, enfront del 3,7% d'Espanya i 3,4% de la zona euro

LA CATALUNYA DELS 8 MILIONS IMPULSA L'ECONOMIA

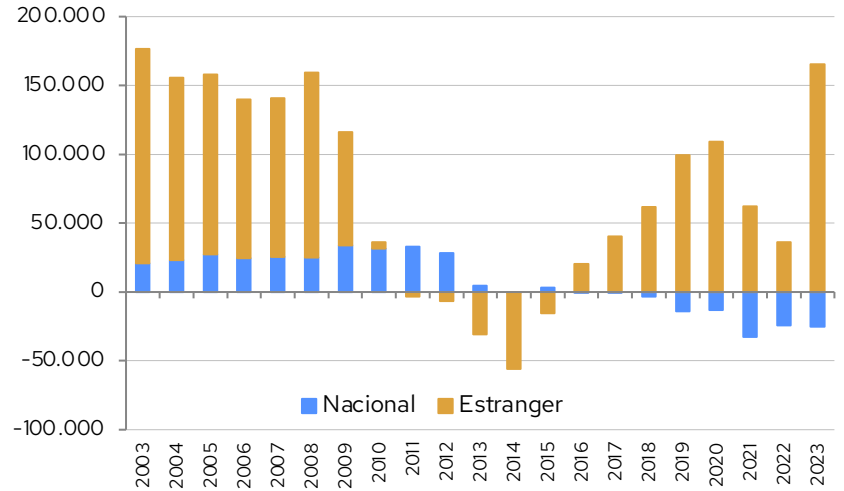
Evolució de la població a Catalunya

(persones. Dades a 1 de gener). Font: Idescat

Catalunya experimenta un fort creixement demogràfic els darrers dos anys (+255.000 hab.), arribant a una fita històrica de 8 milions d'habitants a principis de 2024

Variació anual de la població resident a Catalunya per lloc de naixement (persones. Dades a 1 de gener) Font: INE

El creixement de la població s'explica per un increment molt significatiu de la població nascuda a l'estranger

BALANÇ ECONÒMIC DEL 2023 I PRIMERS MESOS DEL 2024

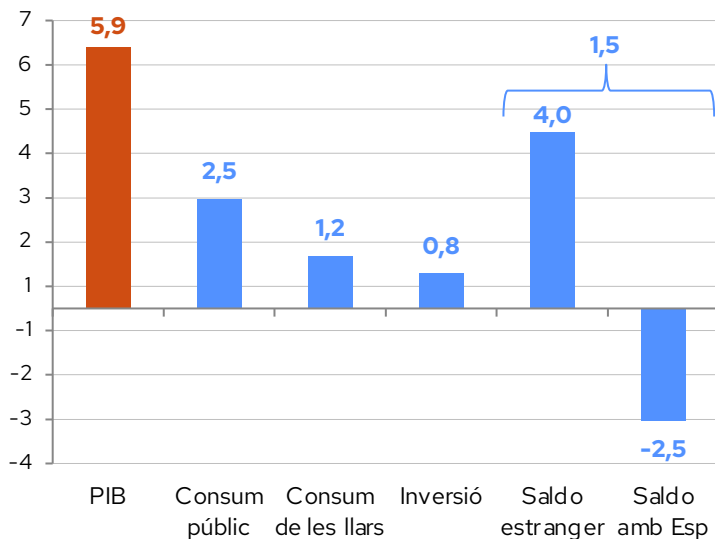
- 1. Com ha canviat l'economia catalana entre el 2019 i principis del 2024?**
2. Per què l'economia catalana s'ha mostrat més resilient el 2023 que altres economies?
3. Quins són els reptes pendents de l'economia catalana?
4. Quines són les previsions econòmiques per al 2024-2025?

ELS SERVEIS I EL CONSUM PÚBLIC SÓN ELS MOTORS DE LA RECUPERACIÓ

Variació dels components del PIB entre 4T.2019 i 1T.2024

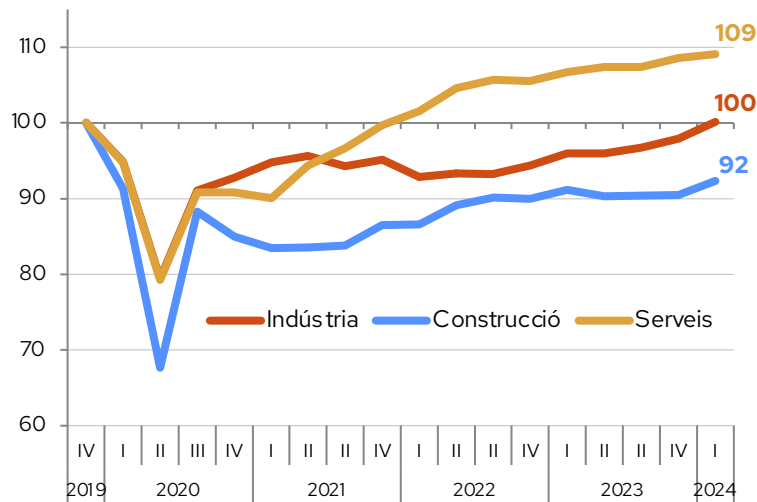
(punts percentuals). Font: Idescat

El consum públic explica el 42% del creixement del PIB entre IV.2019-I.2024; i el saldo amb l'exterior el 25%

Evolució dels VAB als principals sectors econòmics

(índex IVT.2019 =100) Font: Idescat

Els serveis expliquen la totalitat de l'expansió postcovid, mentre la indústria recupera el nivell del 4T. 2019 i la construcció encara està per sota

BALANÇ ECONÒMIC DEL 2023 I PRIMERS MESOS DEL 2024

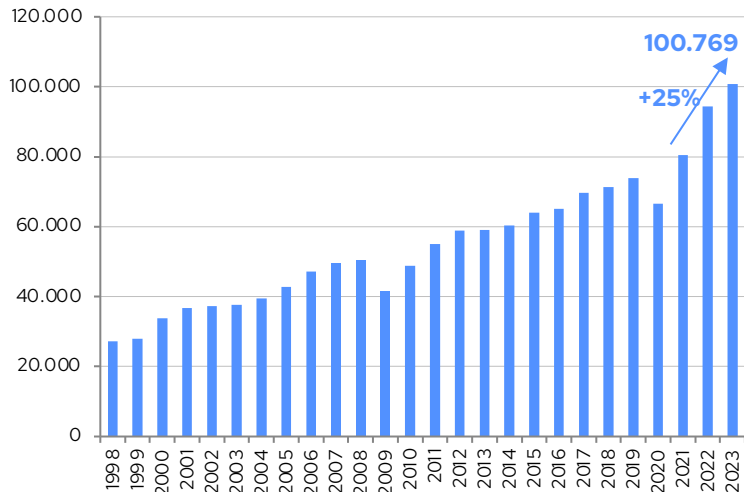
1. Com ha canviat l'economia catalana entre el 2019 i principis del 2024?
2. **Per què l'economia catalana s'ha mostrat més resiliència el 2023 que altres economies?**
 - **Les exportacions de béns i els sectors turístic i de serveis marquen rècords**
 - **L'ocupació assolix un màxim històric impulsat per la mà d'obra estrangera**
 - **Els salaris guanyen poder adquisitiu i impulsen el consum**
 - **L'alta capitalització de l'empresa catalana ha reduït l'impacte negatiu de la pujada de tipus**
3. Quins són els reptes pendents de l'economia catalana?
4. Quines són les previsions econòmiques per al 2024-2025?

RÈCORD D'EXPORTACIONS I SALDO COMERCIAL EXTERIOR POSITIU AMB LA UNIÓ EUROPEA PER PRIMER COP

Evolució de les exportacions de béns

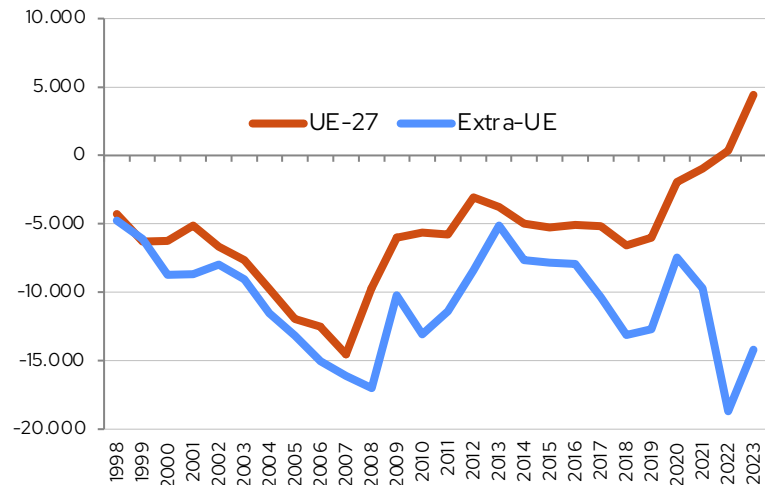
(milions €). Font: Idescat

Les exportacions de béns creixen un 25% (nominal) els darrers dos anys, i assolixen un nou màxim històric superior als 100.000 M€

Saldo exterior (Exp-Imp) de béns per àrees geogràfiques

(milions €) Font: Idescat

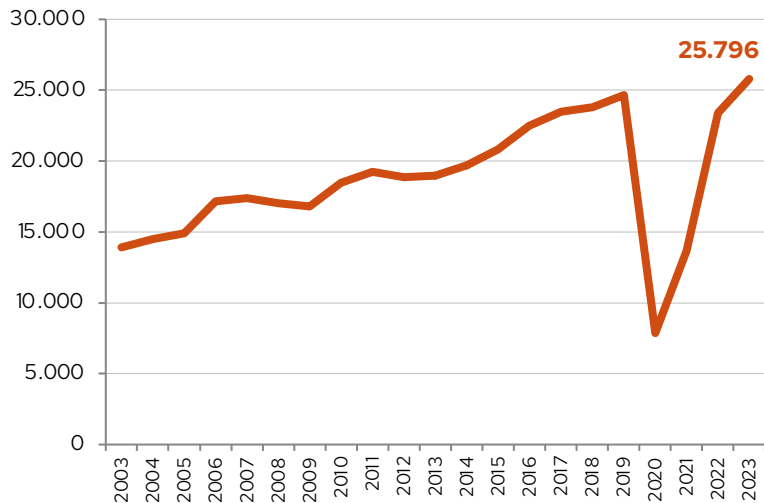
Per primer cop, Catalunya té un saldo comercial positiu amb la UE, reflex del guany de competitivitat de la nostra economia enfront la UE

RÈCORD DE TURISTES I DE SUPERÀVIT AMB L'ESTRANGER

Viatgers en allotjaments turístics

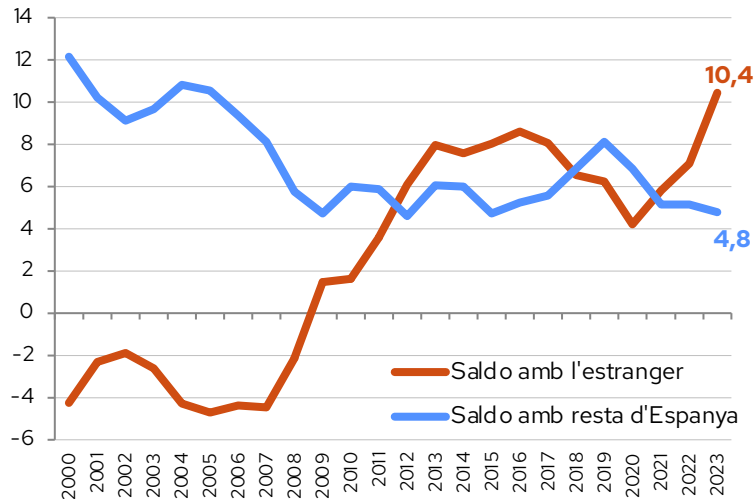
(milers) Font: Idescat

El nombre de viatgers assolix una xifra rècord de 25,8 milions de persones el 2023 (més de tres vegades la població catalana)

Saldo amb l'estranger i amb la resta d'Espanya

(% del PIB) Font: Idescat

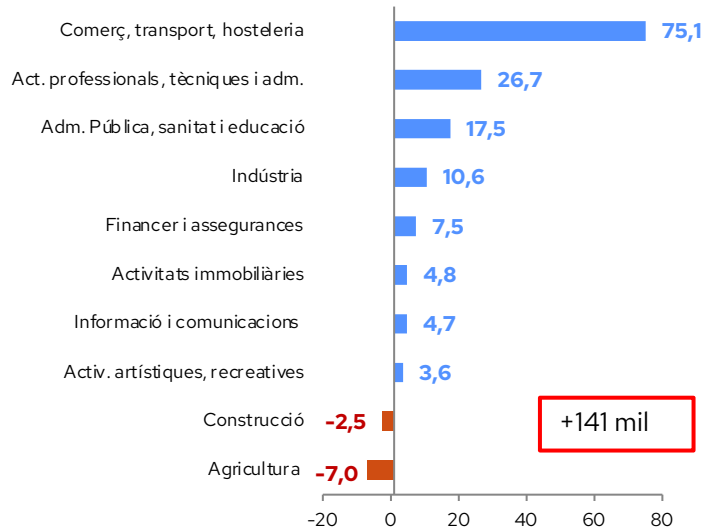
Catalunya assolix un saldo amb l'estranger rècord del 10,4% del PIB el 2023, mentre que el saldo positiu amb la resta d'Espanya baixa al 4,8%

CREIX L'OCUPACIÓ QUALIFICADA I LA VINCULADA AL TURISME

Creació d'ocupació per sectors el 2023

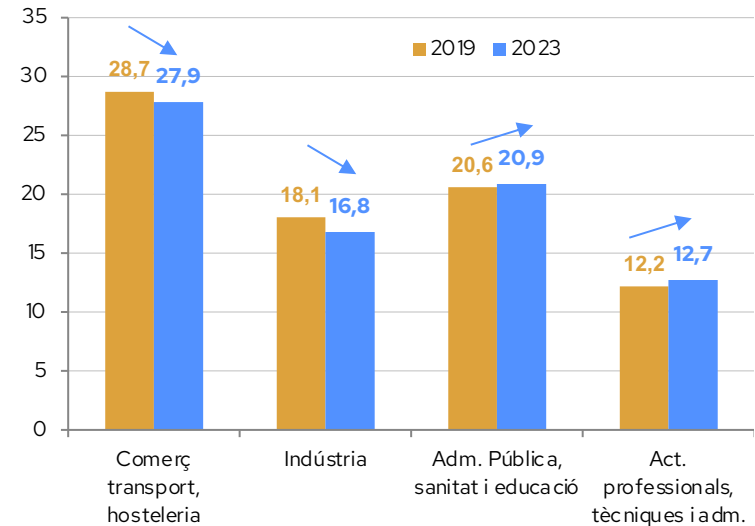
(variació absoluta, en nombre). Font: EPA (INE)

El 53% de l'augment de l'ocupació el 2023 es concentra en el sector comerç, transport i hostaleria; i el 19% en activitats professionals i tècniques

Ocupació en els principals quatre sectors d'activitat

(% sobre el total ocupats). Font: EPA (INE)

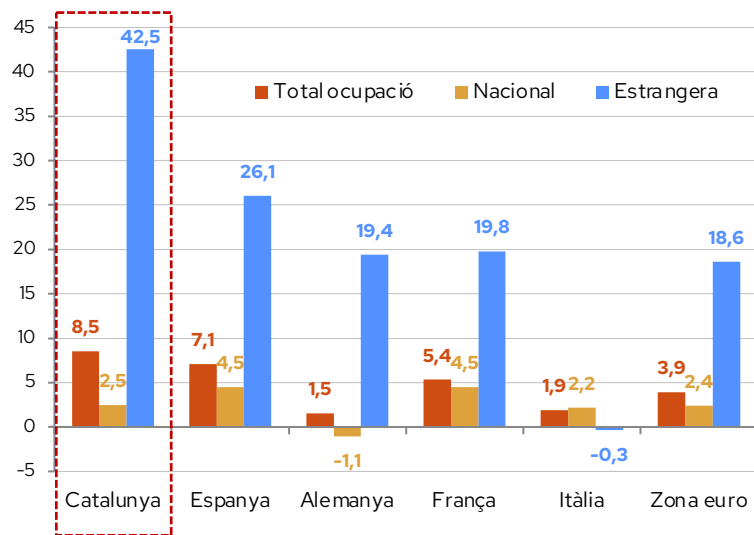
Entre 2019 i 2023 ha disminuït el pes de l'ocupació al sector turístic i indústria, i ha augmentat en el sector públic i activitats professionals

L'OCUPACIÓ ESTRANGERA PERMET ASSOLIR UN RÈCORD HISTÒRIC D'OCUPACIÓ

Evolució de l'ocupació per nacionalitat entre 2019-2023

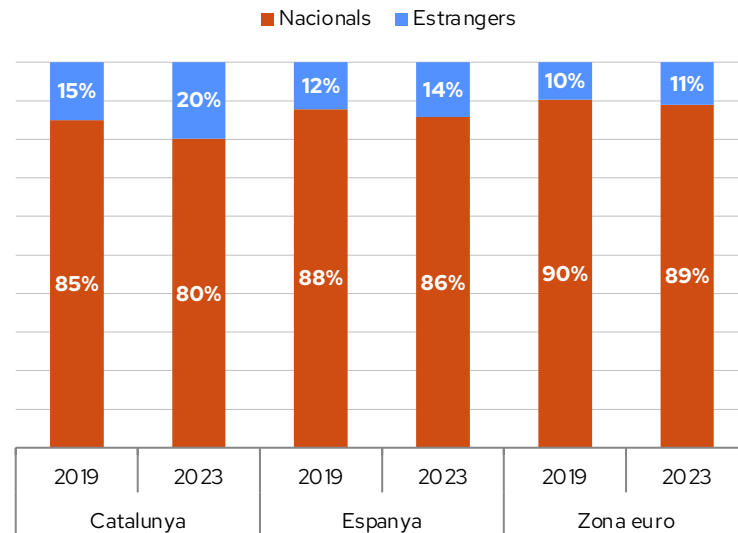
(taxes de variació, en %) Font: INE i Eurostat

Els ocupats estrangers creixen a Catalunya un 42,5% entre 2019-2023 (enfrent del 2,5% l'ocupació nacional), molt per sobre de l'augment a altres països europeus

Distribució de l'ocupació per nacionalitat

(% ocupació total) Font: INE i Eurostat

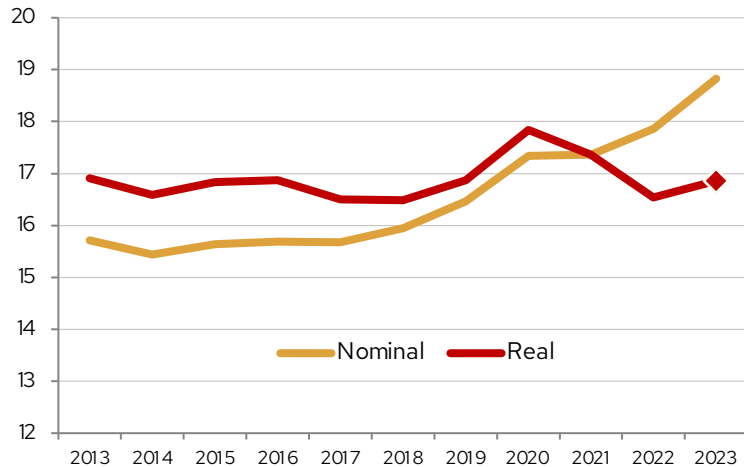
L'ocupació estrangera ja representa el 20% del total a Catalunya, per sobre del 14% a Espanya i de l'11% a la zona euro

ELS SALARIS GUANYEN PODER ADQUISITIU PERÒ NO RECUPEREN LA PÈRDUA DE 2021-2022

Cost salarial per hora treballada nominal i real (deflactat IPC)

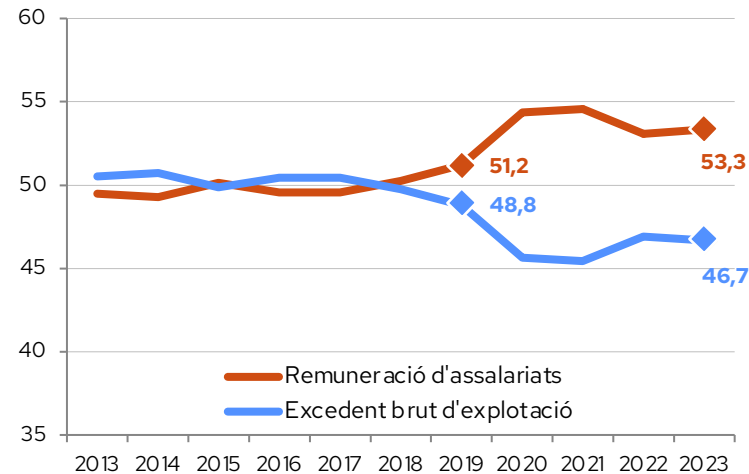
(en euros). Font: INE

Els salaris guanyen poder adquisitiu el 2023, però no permet compensar la pèrdua acumulada el 2021 i 2022

Remuneració d'assalariats i excedent brut d'explotació

(% del total). Font: Idescat

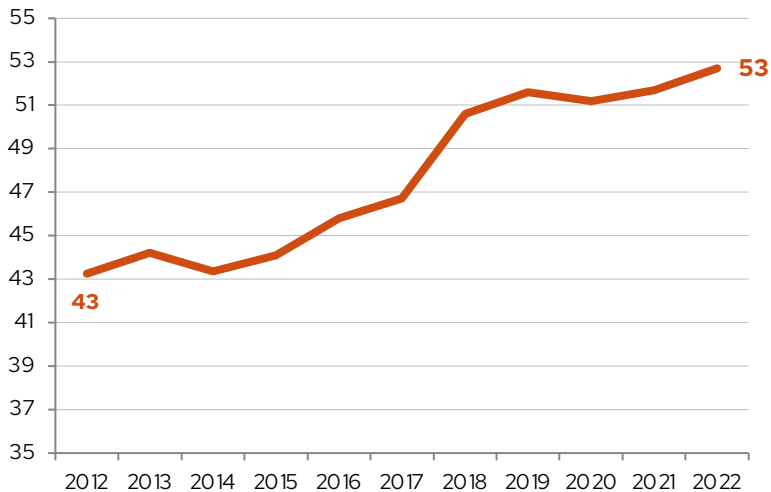
La participació de les rendes del treball en el PIB es recupera lleugerament el 2023, després de caure el 2022, sobretot gràcies a la forta creació d'ocupació

L'ALTA CAPITALITZACIÓ DE LES EMPRESES PERMET AFRONTAR LA PUJADA DE TIPUS

Índex de capitalització de les empreses catalanes

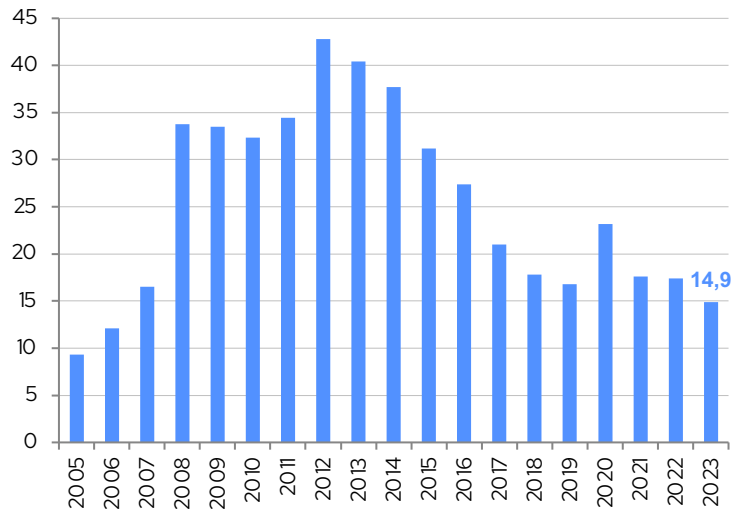
(Patrimoni net/Actiu, en %). Font: Cambra a partir de Central de Balanços del Banc d'Espanya

La ràtio de capitalització a les empreses ha assolit un màxim del 53% el 2023. La menor dependència del finançament extern ha permès resistir la pujada de tipus d'interès

Empreses afectades per les dificultats financeres

(% d'empreses). Font: Enquesta de Clima Empresarial, Idescat i Cambra

El percentatge d'empreses afectades per problemes de finançament ha disminuït al 14,9% el 2023, tot i la pujada de tipus d'interès

BALANÇ ECONÒMIC DEL 2023 I PRIMERS MESOS DEL 2024

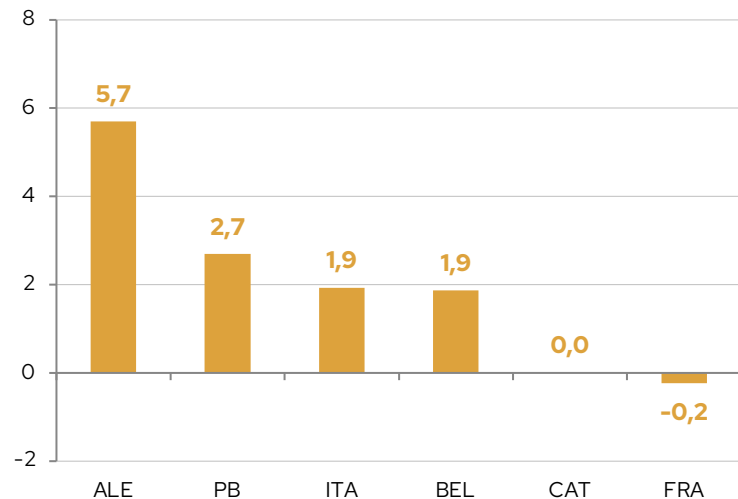
1. Com ha canviat l'economia catalana entre el 2019 i principis del 2024?
2. Per què l'economia catalana s'ha mostrat més resilient el 2023 que altres economies?
- 3. Quins són els reptes pendents de l'economia catalana?**
 - **Millorar la productivitat**
 - **Convergir en inversió R+D amb la mitjana europea**
 - **Ajustar millor l'oferta i la demanda de treballadors en el mercat laboral**
 - **Accelerar el ritme de descarbonització de l'economia**
4. Quines són les previsions econòmiques per al 2024-2025?

1. MILLORAR LA PRODUCTIVITAT DE LA MÀ D'UN MAJOR ESFORÇ INVERSOR

Increment productivitat 2015-2022 (PIB per hora treballada)

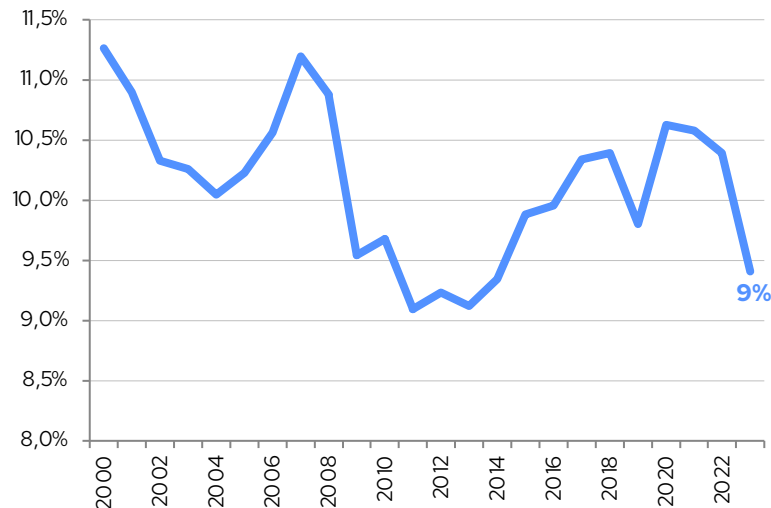
(var. %, Índex 2015=100) Font: Eurostat i INE

Des de 2015, l'augment de productivitat acumulat a Catalunya és inferior al de les principals economies europees, a excepció de França

Inversió en béns d'equipament i altres actius no immobiliaris

(en % del PIB) Font: Idescat

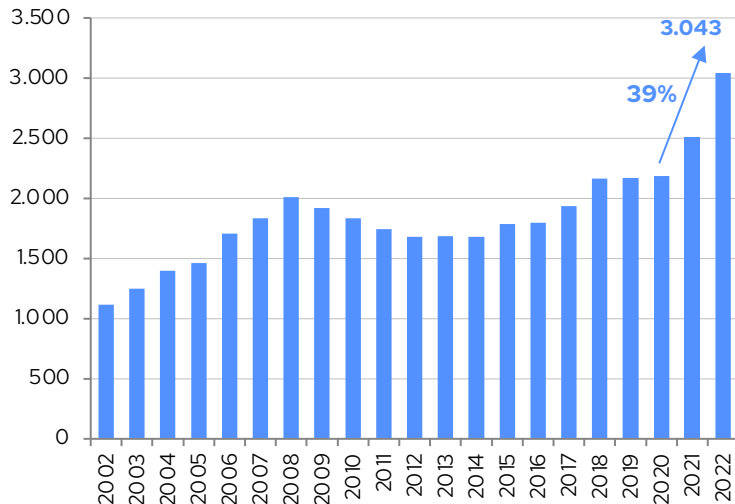
Catalunya registra una caiguda en l'esforç inversor el 2023, fins al 9% del PIB, per sota de la mitjana històrica, afectat per l'increment del cost del finançament

2. CONVERGIR AMB LA UE EN INVERSIÓ EN R+D EMPRESARIAL

Inversió en R+D d'empreses a Catalunya

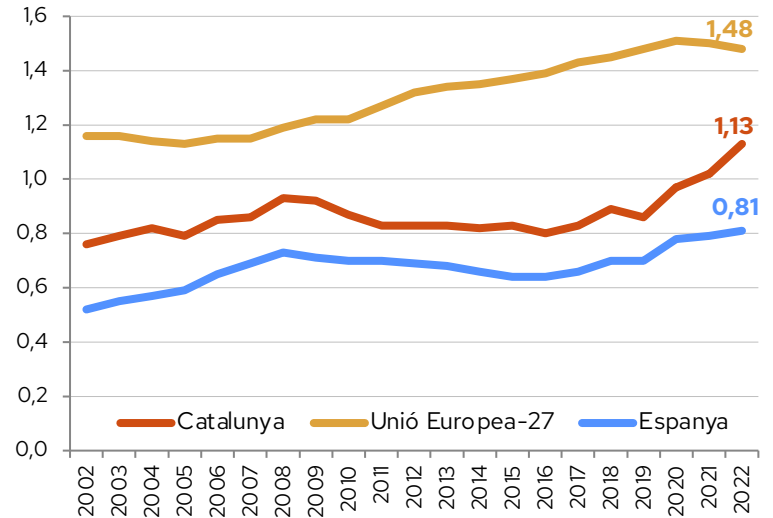
(milions d'euros). Font: Idescat

La inversió en R+D empresarial a Catalunya ha crescut gairebé un 40% en dos anys

Inversió en R+D d'empreses en percentatge del PIB

(% del PIB). Font: Idescat, INE i Eurostat

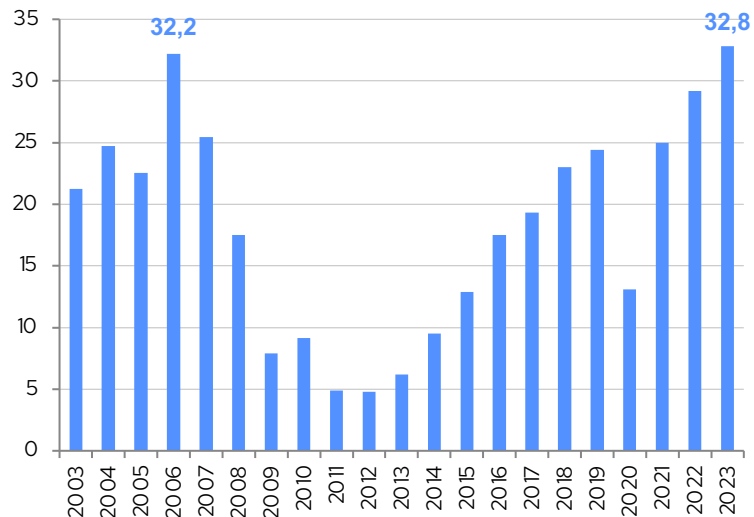
L'esforç en R+D empresarial puja fins a l'1,13% PIB a Catalunya i redueix el diferencial respecte a la mitjana de la UE (1,48%)

3. ADEQUAR L'OFERTA DE TREBALL A LES NECESSITATS DE LES EMPRESES

Empreses afectades per la manca de personal adequat

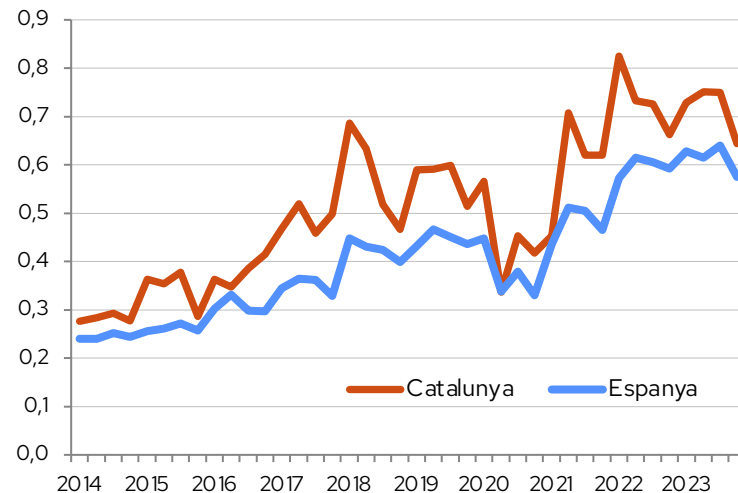
(% d'empreses). Font: Enquesta de Clima Empresarial, Idescat i CambraBCN

Gairebé 1/3 de les empreses catalanes diuen que la manca de personal adequat limita la marxa del seu negoci, el màxim de la sèrie històrica

Ràtio vacants / població activa

(%). Font: Idescat

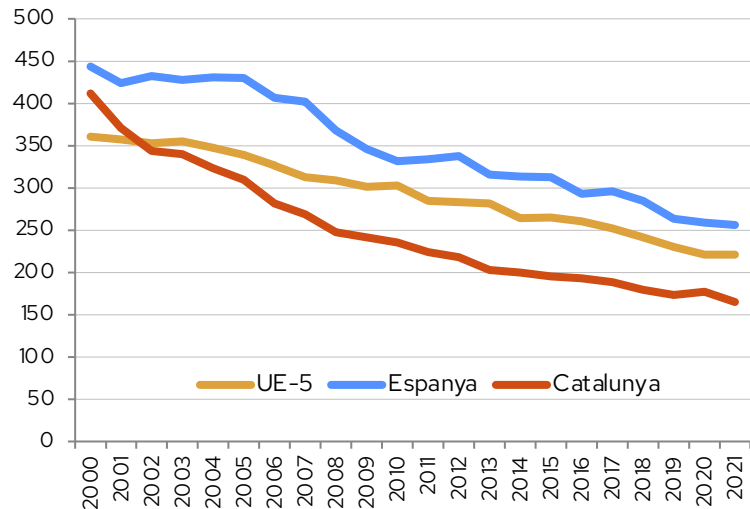
La ràtio de vacants per població activa ha pujat els darrers anys i és més elevada a Catalunya que a Espanya

4. AVANÇAR EN LA DESCARBONITZACIÓ DE L'ECONOMIA

Emissions de gasos d'efecte hivernacle per unitat de PIB

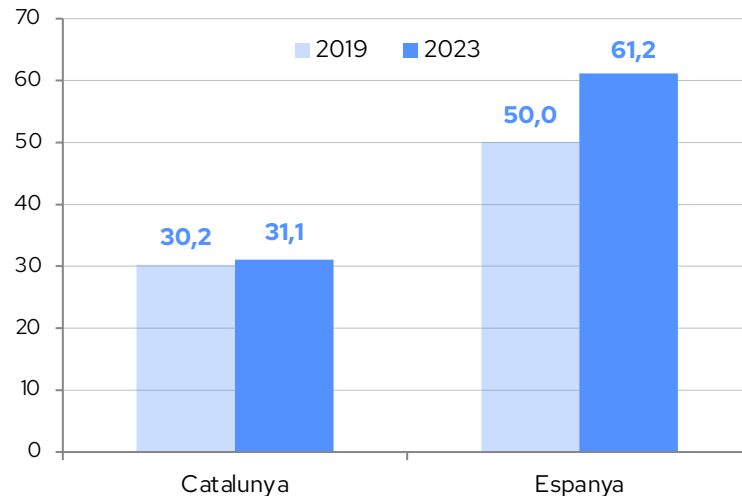
(milers de totes equivalents de CO₂). Font: Eurostat i Gencat

Catalunya avança en la reducció d'emissions per unitat de PIB i ja són 25% inferiors al nucli europeu, sobretot gràcies a la presència d'energia nuclear

Potència elèctrica instal·lada d'origen renovable

(% total). Font: REE

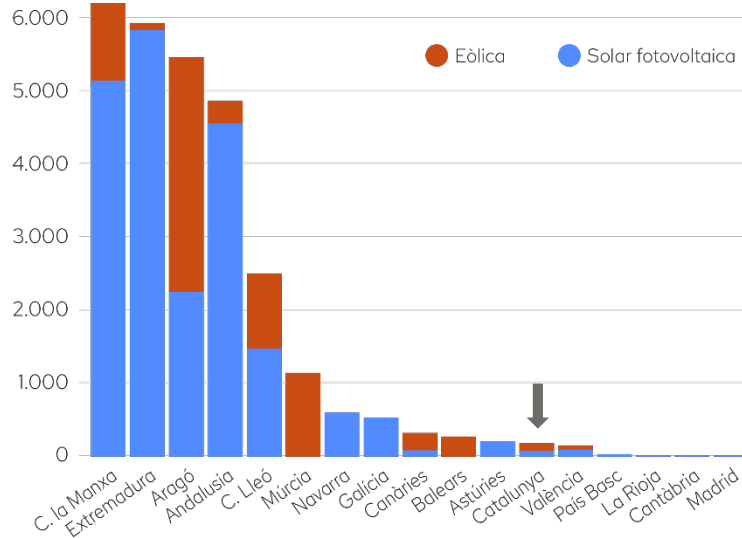
El percentatge de producció elèctrica renovable gairebé no ha avançat a Catalunya (31%), mentre que al conjunt d'Espanya ha passat a ser majoritària (61%)

AL RITME ACTUAL NO S'ASSOLIRAN ELS OBJECTIUS MARCATS PER AL 2030

Nova potència renovable instal·lada 2019-2023

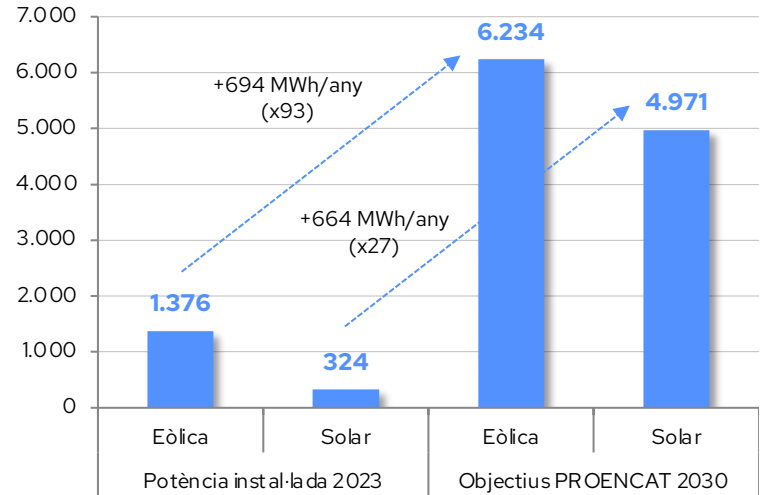
(MW). Font: Elaboració pròpia a partir de Red Elèctrica (no inclou autoconsum)

En nova potència renovable instal·lada al llarg del 2019-2023, Catalunya se situa en la 12a posició entre totes les comunitats autònomes

Potència elèctrica instal·lada 2023 i objectius 2030

(MWh). Font: REE i PROENCAT

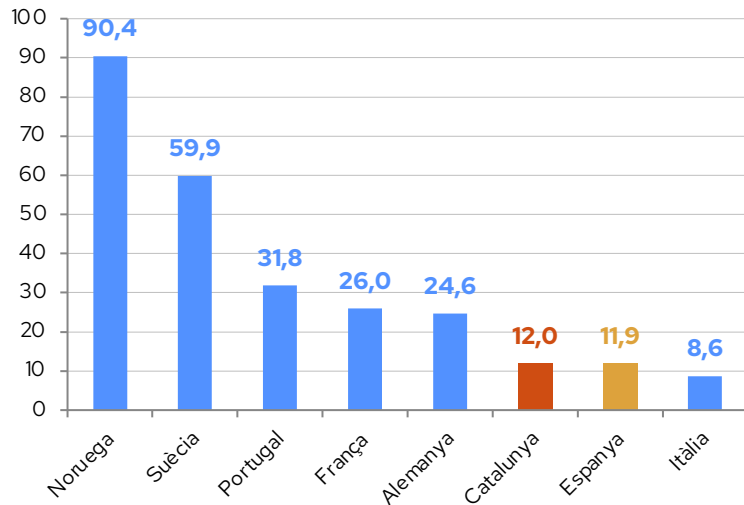
Per assolir els objectius 2030, el ritme d'instal·lació anual de l'eòlica hauria de ser 93 vegades el ritme actual, i el de la solar fotovoltaica 27 vegades

LA MOBILITAT ELÈCTRICA A CATALUNYA VA AMB RETARD EN RELACIÓ AMB EUROPA

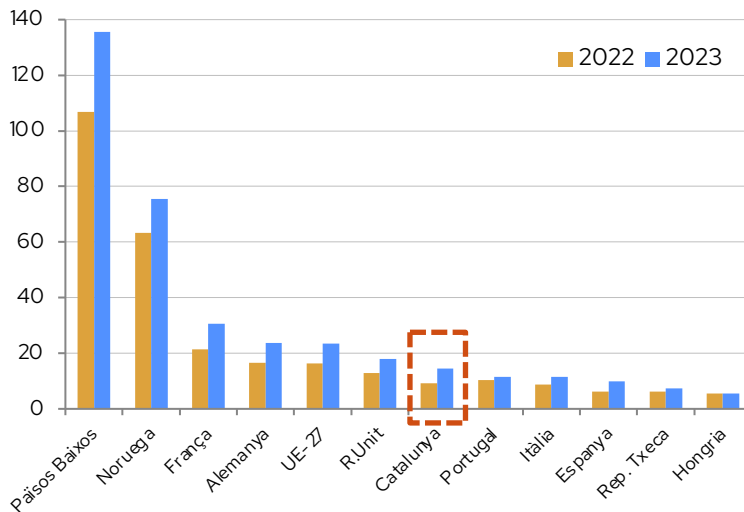
Quota de matriculació de vehicles electrificats 2023

(% total vehicles). Font: Eurostat i Gencat

Només el 12% de les matriculacions són vehicles electrificats a Espanya i Catalunya, lluny de països com Suècia, Portugal, França o Alemanya

Indicador d'Infraestructures de Recàrrega sobre població motoritzable (índex 100¹). Font: ANFAC

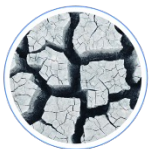
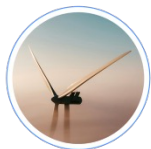
¹Avalua l'estat actual considerant un objectiu de 9,1 punts de recàrrega per cada 1.000 persones en edat motoritzable

Catalunya avança lentament en els objectius de punts de recàrrega marcats per al 2030

BALANÇ ECONÒMIC DEL 2023 I PRIMERS MESOS DEL 2024

1. Com ha canviat l'economia catalana entre el 2019 i principis del 2024?
2. Per què l'economia catalana s'ha mostrat més resilient el 2023 que altres economies?
3. Quins són els reptes pendents de l'economia catalana?
4. **Quines són les previsions econòmiques per al 2024-2025?**
 - **Evolució favorable el primer semestre del 2024 gràcies al mercat laboral, baixada inflació i dinamisme del turisme**
 - **El 2024 i 2025 el principal motor de l'economia serà el consum. La inversió es recuperarà gradualment.**
 - **Revisió a l'alça de les previsions econòmiques: creixement del PIB clarament per sobre del 2% el 2024 i 2025, mantenint un diferencial positiu amb el PIB de la zona euro (0,8% el 2024 i 1,4% el 2025)**
 - **Però es mantenen els riscos associats als conflictes geopolítics i a un escenari de reducció de tipus més lent del previst**

#MEC24